

Flash eNews

Hrvatska verzija
N° 295 – Lipanj 2026.

www.eaap.org

EAAP

European Federation
of Animal Science

GLAVNE TEME

Uvod	2
Novosti iz EAAP-a	3
EAAP Portret	4
Znanost i inovacije	5
Vijesti iz EU (Politike i projekti)	7
Uživajte u čitanju ovdje!	7
Mogućnosti zaposlenja	7
Novosti iz industrije	8
Publikacije	8
Podcastovi Znanosti o životinjama	9
Ostale novosti	9
Konferencije i radionice	10

Uvod

UVODNIK GLAVNOG TAJNIKA

Vremenski raspored konzumiranja hrane

Otkriće koje je posljednjih godina proželo medicinu i nutricionistiku, zasluživši mjesto čak i u svakodnevnim razgovorima, govori da 'kada' jedemo je, metabolički jednako važno kao i 'što' jedemo. Kronobiologija prehrane akumulirala je tijekom dva desetljeća impresivan broj istraživanja od povremenog posta do sinkronizacije obroka s ciklusima svjetla i tame. Ipak, ako netko pređe vrata štale i postavi isto pitanje: 'u koje vrijeme ova životinja jede i što se događa ako se to vrijeme poremeti?', nađe se pred gotovo netaknutim područjem istraživanja. Prijenos znanstvenog fokusa s ljudi na stočni sektor bio je izuzetno važan i bit će jednako važan i u budućnosti. No, potrebno je naglasiti da to nije jednosmjerna ulica jer su npr. tehnike sinkronizacije estrusa i prijenosa embrija razvijene kod goveda pružile konceptualni model iz kojeg je rođena ljudska reproduktivna medicina, genealogija koju klinička praksa obično zaboravlja, ali koju znanstvenici koji se bave animalnim znanostima dobro poznaju.

Vraćajući se na područje hranidbe i kronobiologije, svinje, goveda i perad dijele s ljudima istu cirkadijalnu arhitekturu tj. prirodni biološki sat koji upravlja 24-satnim ciklusima i iste hormonske osi. Životinja smještena u štali s konstantnom umjetnom rasvjetom i kontinuiranim pristupom hrani živi u stanju potencijalne kronične desinkronizacije između svog biološkog sata i signala iz okoliša. Neobjašnjiva varijabilnost u proizvodnji među genetski homogenim životinjama s istom hranidbom možda prikriva kronobiološku komponentu koja je sustavno zanemarena. Ovaj smjer istraživanja nastoji otkriti učinke kronobiologije mikrobioma. Nedavne studije na ljudima pokazuju da crijevne bakterijske zajednice ritmički osciliraju tijekom dvadeset četiri sata mijenjajući svoj sastav i metaboličku aktivnost sinkronizirano s vremenom obroka. Narušavanje te sinkronizacije, kao što se događa kod radnika u smjenama, osiromašuje mikrobnu raznolikost i ugrožava imunološki i probavni sustav. U stočarstvu, gdje je crijevni mikrobiom prepoznat kao ključna odrednica učinkovitosti konverzije hrane i zdravlja crijeva, nitko se još nije zapitao mogu li noćni ili kontinuirani protokoli hranidbe nenamjerno destabilizirati upravo onaj ekosustav koji skupi probiotici i prebiotici trebaju optimizirati. To je jednostavno pitanje koje zaslužuje odgovor. Tek su se posljednjih godina počele pojavljivati studije s obećavajućim rezultatima. O tome ćemo još puno čuti.

Andrea Rosati

Novosti iz EAAP-a

Prijave za 1. Svjetsku konferenciju o životinjama za proizvodnju vlakana su sada otvorene

Zadovoljstvo nam je objaviti da su otvorene prijave za sažetke i registraciju za 1. Svjetsku konferenciju o životinjama za proizvodnju vlakana, vrlo važan događaj organiziran pod pokroviteljstvom Svjetskog udruženja za animalnu proizvodnju (WAAP) uz druge međunarodne partnere. Ova konferencija održat će se od 26. do 30. listopada 2026. godine u gradu Chifengu, Unutarja Mongolija, Kina. Okupljajući istraživače, stručnjake iz industrije i uzgajivače iz cijelog svijeta, konferencija će poslužiti kao najbolji mogući forum za razmjenu znanja o životinjama za proizvodnju finih vlakana. Umjesto pukog predstavljanja izoliranih podataka, naše znanstvene sekcije poticat će dinamičan, narativno vođen dijalog koji obuhvaća širok raspon vrsta, od ovaca koje se koriste za proizvodnju vune, preko kašmirskih i angorskih koza do južnoameričkih deva, angorskih zečeva, pa čak i do dudovog svilca i proizvodnje svile. Poseban vrhunac bit će naša 'Izazovna sekcija' osmišljena kako bi potaknula suradničke i napredne rasprave o budućnosti životinja za proizvodnju vlakana u istraživanjima, ekonomiji i tehnologiji. Pozivamo našu zajednicu da sudjeluje u ovoj jedinstvenoj prilici za povezivanje i oblikovanje budućnosti sektora. Za one koji žele aktivno podijeliti svoj rad, imajte na umu da se rok za prijavu sažetaka također brzo približava, 21. lipnja! Da biste osigurali svoje mjesto, prijavili sažetak, saznali više detalja o znanstvenom programu i putnim aranžmanima, posjetite [službenu web stranicu konferencije](#). Veselimo se što ćemo vas poželjeti u Chifengu!

1. Akademija o sastojcima stočne hrane

Prije mjesec dana EAAP je u Milanu organizirao Feed Ingredients Academy (Akademija o sastojcima stočne hrane), novi edukativni i znanstveni događaj posvećen dodacima i sastojcima stočne hrane. Prvo izdanje ove akademije održano je u Milanu 7. i 8. svibnja 2026. godine pod predsjedanjem Andree Bertagli-a i uz institucionalne pozdrave Andree Rosati-ja, glavnog tajnika EAAP-a. Format radionice sastojao se od dva poludnevna događanja s istaknutim govornicima sa sveučilišta, istraživačkih instituta i industrije kako bi odražavao namjerno interdisciplinarni pristup: znanost o hranidbi životinja vodi dijalog s praktičnim potrebama industrije stočne hrane, a iznad svega sa sigurnosnim pitanjima koja obuhvaćaju cijeli proizvodni ciklus. Temu je predložio i podržao 'dox-al', jedna od najaktivnijih tvrtki članica EAAP Industry Cluba. Među glavnim znanstvenim temama bile su hranidba, dobrobit životinja i održivost. [Cijeli članak pročitajte ovdje](#).

Pridružite se EAAP industrijskom klubu!

Jeste li znali da EAAP povezuje industrije stočarskog sektora s europskom zajednicom znanstvenika koji se bave stočarstvom? Sve tvrtke koje se bave stočarskom proizvodnjom (hranidba, genetika, primijenjene tehnologije, itd.) pozvane su da se pridruže 'EAAP Industry Clubu' kako bi povećale vidljivost, aktivno sudjelovale u europskim aktivnostima animalnih znanosti te primale novosti i usluge potrebne industriji. Osim toga, putem Kluba, industrije će proširiti svoju znanstvenu mrežu i ostvariti posebne popuste na sponzorske aktivnosti. Ne propustite priliku da budete dio ove važne i rastuće mreže! Saznajte više o EAAP Industry Clubu i njegovim pogodnostima te otkrijte kako se [prijaviti ovdje](#).

Pridružite se 34. EAAP webinaru pod nazivom: 'Tehnologije za interakcije ljudi i mesojeda u poljoprivredi i stočarstvu'

Webinar organiziran u suradnji s projektom CoCo – Su-stvaranje suživota (projekt Obzor Europa koji financira EU, a čiji je EAAP partner), održat će se u utorak, 23. lipnja 2026. godine u 15:00 sati (srednjoeuropsko vrijeme). Vodit će ga Alexandros Poulakis i drugi predstavnici Društva za zaštitu divljih životinja i prirode Callisto. Započet će prezentacijom Dimitrios Bormpoudakis koji će podijeliti uvide o etabliranim i novim tehnologijama za suživot čovjeka i divljih životinja. Nakon toga, Dimitrios će održati interaktivnu radionicu: Evaluacija i usvajanje novih tehnologija iz perspektive primarnih proizvođača, dok će Tasos Hovardas detaljno raspravljati o izvješću s radionice. Za više detalja i registraciju posjetite stranicu posvećenu webinaru [ovdje](#).

EAAP Portret

Marco Tejeda

Marcova fascinacija znanosti započela je rano u životu, očarana visoko organiziranim ponašanjem mrava koje je promatrao posjećujući drevne ruševine Maja duboko u tropskim džunglama Meksika. Ta temeljna znatiželja prirodno ga je navela da studira biologiju kako bi istražio genetsku osnovu ponašanja insekata. Usput je otkrio da razumijevanje evolucijskih, ekoloških i fizioloških pokretača insekata pruža savršen temelj za primijenjenu znanost što je kulminiralo doktoratom iz biotehnologije. Njegov rani akademski rad postavio je temelje za karijeru posvećenu iskorištavanju dobrobiti insekata za poboljšanje društva - misiju koja transformira poljoprivredne i industrijske prakse kroz inovativna biološka rješenja. [Pročitajte cjeloviti profil ovdje](#).

Built by Bis-Chelation.

ONLY MINTREX® BIS-CHELATED TRACE MINERALS DELIVER THE PROACTIVE ABSORPTION YOU NEED TO MAXIMIZE NUTRITION.

Bis-Chelated Trace Minerals
MINTREX®
a NOVUS product

[novusint.com/dairyminerals](https://www.novusint.com/dairyminerals)

® NOVUS and MINTREX are trademarks of Novus International, Inc., and are registered in the United States and other countries.
©2025 Novus International, Inc. All rights reserved.

https://www.novusint.com/products/dairy-mintrex/?utm_source=eaap&utm_medium=newsletter&utm_campaign=2025-mintrex-dairy

Znanost i inovacije

Pedeset godina napretka mesnog govedarstva u SAD-u

Tijekom proteklih 50 godina (1972. – 2022.), američka industrija mesnog govedarstva značajno je poboljšala svoju učinkovitost, produktivnost i ekološku održivost. Koristeći modele procjene životnog ciklusa, istraživači su procijenili utjecaj napretka u genetici, proizvodnji hrane i upravljanju životinjama. Otkrili su da moderne prakse proizvode 23% veću masu govedih trupova korištenjem manjeg broja ali većih goveda. Dok je ukupna potrošnja hrane ostala slična, hranidba se promijenila i uključivala manje krmnog bilja a više žitarica i nusprodukata. Ključno je da se utjecaj na okoliš po jedinici proizvedenog govedeg mesa drastično smanjio. Ta smanjenja uključuju 22% manje hrane, 29% manje zemljišta, 42% manje vode, 41% manje potrošnje fosilnih goriva i 27% manje emisija metana. Sveukupno, ovi napredci ističu visoko učinkovitu i sve održiviju industriju sposobnu zadovoljiti rastuću potražnju za govedinom. [Pročitajte cijeli članak u časopisu Journal of Animal Science.](#)

Ponovno promišljanje uzgoja stoke uz integraciju umjetne inteligencije

Stočarstvo trenutno prolazi kroz duboku strukturnu transformaciju potaknutu integracijom umjetne inteligencije (UI). Kako bi se riješili globalni izazovi poput održivosti okoliša, sigurnosti hrane i dobrobiti životinja, UI se mora prihvatiti ne samo kao alat, već kao katalizator za systemske promjene. Ova tranzicija zahtijeva potpunu reviziju tradicionalnih poljoprivrednih modela. Uspjeh ovisi o nadogradnji digitalne i fizičke infrastrukture, optimizaciji poljoprivrednih zgrada, ruta kretanja životinja i kibernetičke sigurnosti uz interoperabilnost podataka. Nadalje, tvrtke moraju ulagati u kontinuiranu obuku osoblja i otvorene suradničke ekosustave kako bi učinkovito prevele složene podatke u primjenjive odluke. U konačnici, usvajanje strateškog i holističkog pristupa omogućuje stočarskom sektoru da učinkovito iskoristi UI. Potpunom integracijom ovih tehnologija, farme mogu postati otpornije, produktivnije i održivije, osiguravajući konkurentsku prednost u poljoprivredi 21. stoljeća. [Pročitajte cijeli članak u časopisu Animal Frontiers.](#)

Održivi uzgoj goveda putem indeksa genomske raznolikosti

U uzgoju životinja, uravnoteženje genetskog napretka s očuvanjem genetske raznolikosti predstavlja veliki izazov. Kako bi se pozabavili ovim problemom, istraživači uvode indeks genomske raznolikosti (*engl. Genomic Diversity Index - GDI*), sveobuhvatnu metriku koja kvantificira doprinos pojedine životinje raznolikosti populacije. GDI procjenjuje tri ključne komponente: inbriding, prosječnu genomsku srodnost i učestalost rijetkih alela. Simulacije kod holstein goveda pokazale su da uključivanje GDI-ja u odabir bikova značajno nadmašuje konvencionalnu genomsku selekciju. Točnije, GDI pristup uspješno je smanjio genomski inbriding, povećao efektivnu veličinu populacije i održao

veću heterozigotnost. Značajno je da je povećao aditivnu genetsku varijancu proizvodnih svojstava do 19% uz minimalno smanjenje ($\leq 7\%$) ukupnog genetskog napretka. U konačnici, GDI pruža vrlo praktičan alat za osiguranje dugoročne održivosti u uzgojnim programima. [Pročitajte cijeli članak u časopisu Animal.](#)

Dugoročna ponovljivost i predvidljivost tjelesne temperature teladi mliječnih pasmina istražena korištenjem bolusa za mjerenje temperature retikolorumena

Ova studija istražuje ponovljivost, plastičnost i predvidljivost tjelesne temperature kod velikih endotermnih životinja, koristeći telad mliječnih pasmina kao model. Istraživači su analizirali dugoročne, visokofrekventne podatke iz bolusa temperature retikolorumena kod 98 teladi prije, tijekom i nakon odbića. Koristeći mješovite linearne modele, otkrili su da je temperatura retikolorumena umjereno ponovljiva i pokazuje plastičnost u različitim fazama odbića. Ključno je da su se plastičnost i predvidljivost značajno razlikovale na individualnoj razini što ukazuje na to da telad reagira na odbijanje na jedinstvene, složene načine. Kao prva studija koja je formalno kvantificirala i inter- i intra-individualne varijacije temperature teladi, ovi rezultati nude vrijedne uvide za precizno stočarstvo. Autori zaključuju da bi integracija ovih individualiziranih varijacija temperature u automatizirane sustave za praćenje zdravlja mogla značajno poboljšati točnost ranog otkrivanja bolesti. [Pročitajte cijeli članak u časopisu Nature.](#)

Vijesti iz EU (Politike i projekti)

6. RUMIGEN brošura je sada dostupna!

Uživajte u čitanju [ovdje!](#)

TRADICIONALNO ZNANJE, NOVI ALATI - Kako stočari ponovno uče dijeliti zemlju s divljim životinjama

Mnogo prije nego što su vukovi, medvjedi i drugi veliki mesojedi postali predmetom rasprava o politici EU i strategija očuvanja, stočari diljem Europe već su ih dobro poznavali. Na planinskim pašnjacima Rumunjske, visoravnima Grčke i pašnjacima Španjolske, generacije stočara razvile su praktično razumijevanje ponašanja velikih mesojeda i oko toga izgradile svoje poljoprivredne prakse. Psi čuvari stoke, noćni ograđeni prostori i pažljivo tempirane sezonske migracije nisu bile romantične tradicije: to su bile strategije preživljavanja. Kako se veliki mesojedi vraćaju u krajolike iz kojih su dugo bili odsutni, to je znanje relevantnije nego ikad. Projekt CoCo radi na tome da ga dokumentira, uči iz njega i kombinira ga s novim alatima i tehnologijama - ne da zamijeni ono što pastiri već znaju, već da se na tome nadogradi. Pročitajte cijelo priopćenje za medije [ovdje](#).

NEW TOOLS, TRADITIONAL KNOWLEDGE

Herders Are Learning to
Share the Land with Wildlife
Again

Mogućnosti zaposlenja

32 doktorska i postdoktorska istraživačka mjesta, Njemačka

Dvadeset četiri doktorska istraživača i osam postdoktorskih istraživača u širem području održivih hranidbenih sustava dostupno je u CRC 1780 'FoodDiverse' (Diverzifikacija hranidbenih sustava za održivu hranidbu). Centar za suradnička

istraživanja financira Njemačka istraživačka zaklada (DFG), a vodi ga [Sveučilište u Bonnu](#). Rok: 14. lipnja 2026. godine. Za više informacija i [prijavu pročitajte web stranicu](#).

Doktorska istraživačka mjesta(30 pozicija) na Sveučilištu u Helsinkiju, Finska

Doktorska škola [Sveučilišta u Helsinkiju](#) (UHDS) poziva na prijave za 30 plaćenih doktorskih istraživačkih mjesta u raznim disciplinama. Pozicije su ugovori o radu na određeno vrijeme od četiri godine s punim radnim vremenom, počevši između 1. siječnja i 31. ožujka 2027. godine. Pozicije su dio međunarodnog, interdisciplinarnog [RESDOC projekta dokorskog osposobljavanja](#), koji sufinanciraju program Europske unije Horizon Europe Marie Skłodowska Curie Actions (MSCA) COFUND i Sveučilište u Helsinkiju. Rok: 31. kolovoza 2026. godine. Za više informacija i [prijavu pročitajte web stranicu](#).

Novosti iz industrije

Dr. Joseph Gulizia pridružuje se NOVUS-u za potporu istraživanju i inovacijama u peradarstvu

CHESTERFIELD, MO (24. travnja 2026.) – dr. sc. Joseph Gulizia pridružio se tvrtki NOVUS kao novi globalni voditelj istraživanja u peradarstvu. U toj ulozi osmišljavat će i provoditi istraživačka ispitivanja, analizirati rezultate i pretvarati rezultate u znanstvene publikacije i tehničke resurse za peradarsku industriju. Gulizia zamjenjuje dugogodišnju nutricionisticu i istraživačicu u peradarstvu tvrtke NOVUS, dr. sc. Frances Yan, koja je ranije ove godine otišla u mirovinu. Pridružuje se vodećoj tvrtki u području inteligentne hranidbe sa Sveučilišta Auburn u Sjedinjenim Državama gdje je nedavno završio postdoktorski studij. Gulizia je izvorno želio biti veterinar i zasluge za prelazak na stočarstvo pripisuje svom dugogodišnjem mentoru, edukatoru dr. sc. Kevinu Downs. 'Dok sam studirao stočarstvo na Državnom sveučilištu Middle Tennessee, provodio sam dodiplomsko istraživanje hranidbe preživača i peradi s dr. Downsom', kaže. 'Upoznao me s istraživanjem u stočarstvu i potaknuo me da nastavim poslijediplomski studij peradarstva.' [Pročitajte cijeli članak ovdje](#).

Joseph Gulizia

Publikacije

- ***Burleigh Dodds Science Publishing***

[Achieving net zero dairy farming](#)

Dostupan je kod za popust za [članove EAAP-a](#). Pristupite svom osobnom području i saznajte šifru s desne strane, iznad okvira "Grupe". Za više informacija pročitajte [ovdje](#). Kod za popust ističe 31. srpnja 2026. godine.

Podcastovi Znanosti o životinjama

- **Podcast 'European Livestock Voice':** ["Insect Farming: Safety, Sustainability, and Future Perspectives"](#) govornik prof. Laura Gasco.

Ostale novosti

Ljetna škola 'Umjetna inteligencija za znanosti o životu i istraživanje agroprehrambene industrije'

Ljetna škola 'Umjetna inteligencija za znanosti o životu i poljoprivredno-prehrambena istraživanja' održat će se od 20. do 24. srpnja 2026. godine u Piacenzi, Italija. Program će uključivati predavanja ujutro i vođene praktične vježbe poslijepodne. Broj mjesta dostupnih za osobno prisustvovanje je ograničen; međutim, također je moguće i ograničeno online sudjelovanje za jutarnje sekcije. Za više informacija i registraciju [pročitajte priloženi letak](#).

Sekvenciranje cijele eDNK kao novi alat za genetsko praćenje matičnog jata orade

Nedavna studija pokazala je da se DNK iz okoliša prikupljena izravno iz spremnika vode može koristiti za procjenu genomske raznolikosti u matičnom jatu orade, pri čemu su procjene raznolikosti na razini genoma uglavnom u skladu s procjenama na temelju tkiva. [Cijeli članak pročitajte ovdje](#).

Mirisna slama poboljšava ponašanje svinja u igri

Istraživačka skupina na Švedskom sveučilištu poljoprivrednih znanosti proučavala je može li mirisna slama povećati interes svinja za slamu i poboljšati njihovu dobrobit na komercijalnoj farmi. Rezultati su pokazali da mirisna slama poboljšava ponašanje svinja u igri i njihov interes za slamu. Istraživački tim, čiji je znanstveni članak objavljen u časopisu Animal, proveo je dvije godine proučavajući ponašanje svinja kada im je pružena mirisna slama. Također su ispitali jesu li različiti pokazatelji dobrobiti, poput ozljeda repa, ozljeda uha i onečišćenja tijela, smanjeni kao rezultat mirisne slame. [Pročitajte cijeli članak ovdje](#).

Konferencije i radionice

EAAP Vas poziva da provjerite valjanost datuma za svaki pojedini događaj u Kalendaru web stranice, zbog hitnog sanitarnog stanja s kojim se trenutno suočava svijet.

Događaj	Datum	Mjesto	Informacija
Mountain Grassland and Livestock Joint Conference	15. – 17. 06. 2026.	Plantahof, Landquart Švicarska	Website
2 nd Artificial Intelligence 4 Animal Science Workshop	29. – 30. 06. 2026.	Ghent, Belgija	Website
77 th EAAP Annual Meeting	7. – 11. 09. 2026.	Hamburg, Germany	Website
1 st World Conference on Animal Fiber Production	26. – 31. 10. 2026.	Chifeng, China	Website

Ostale konferencije i radionice

Događaj	Datum	Mjesto	Informacija
ADSA 2026 Annual Meeting	21. – 24. 6. 2026.	Milwaukee, Wisconsin, SAD	Website
WCGALP 2026	12. – 17. 7. 2026.	Madison, Wisconsin, SAD	Website
ASAS/CSAS Annual Meeting 2026	19. – 23. 7. 2026.	Madison, Wisconsin, USA	Website

14 th International Conference on Goats 2026	18. – 22. 09. 2026.	Chongqing, China	Website
---	---------------------	------------------	-------------------------

Više konferencija i radionica [dostupno je na web stranici EAAP-a.](#)

'Nije posjedovanje znanja, nepobitne istine, ono što čini čovjeka od znanosti, već njegova uporna i bezobzirno kritička potraga za istinom'

(Karl Popper)

Lako je postati član EAAP-a!

Ovaj dokument je prijevod na hrvatski jezik EAAP brošure "Flash e-News". Prijevod je u informativne svrhe, u skladu s ciljevima Statuta EAAP-a. Ovo nije zamjena za službeni dokument: izvorna verzija EAAP brošure jedina je konačna i službena verzija za koju je odgovoran EAAP – Europska federacija animalnih znanosti.

Ovo zanimljivo informiranje o aktivnostima Europske federacije animalnih znanosti, predstavlja informacije o vodećim istraživačkim institucijama u Europi te informira o razvoju u industrijskom sektoru povezanom sa znanošću i proizvodnjom životinja. Hrvatska verzija EAAP brošure šalje se znanstvenoj zajednici s područja animalnih znanosti predstavnicima stočarske industrije te predstavnicima stručnih udruženja. Svi ste pozvani da pošaljete informacije za brošuru. Informacije, vijesti, tekst, fotografije i logo šaljite na: marija.spehar@hapih.hr

Postanite pojedinačni član EAAP-a kako biste primali EAAP bilten i otkrili mnoge druge pogodnosti! Imajte na umu da je individualno članstvo besplatno za stanovnike zemalja EAAP-a.

[Kliknite ovdje za provjeru i registraciju!](#)

Prilike za oglašavanje vaše tvrtke putem EAAP brošure u 2026.!

Trenutačno, engleska verzija brošure dopire do gotovo 6000 znanstvenika animalnih znanosti s prosječnim brojem certificiranih čitatelja koji se kreće od 2200 do 2500 po broju. EAAP daje industrijama izvrsnu priliku za povećanje vidljivosti i stvaranje šire mreže!

[Saznajte više o posebnim mogućnostima ovdje.](#)

Za više informacija posjetite našu web stranicu:

www.eaap.org

Disclaimer: the sole responsibility of this publication lies with the authors. The European Commission and the Research Executive Agency are not responsible for any use that may be made of the information contained therein.